

# Latweefchu Awises.

## Ar augstas Geweschanas = Kummisiones siāu un nowehleschanu.

Nr. 37. Zettortdeena 16tā Septembera 1826.

No Jelgawas 11tā Septembera.

Tas filts un fausā laiks us weenreis ar ittin aufstu un flapju laiku irr pahrmihjees. Gan ikdeenas aufsts seemela wehjisch leetus mahkulus usdjsenn un tannī nakti no 9tas us 10tu Septembera deemi pehkons ruhze un sneegs ar lectu un krussu nokritte.

No Engurehm.

Schinnī nobeigtā wassarā arridsan 4 simaggas nelaimibas, zitteem labbeem lautineem truhkumu un ruhtas raudas padarrijuschas.

1) Aluda faimneeks, Uggunu nowaddā, atbrauz ar sawu leelu malkas laivi nakti no Rihgas. Emettis us enkuru, un ta sebba laika dehl, atstahjis wissas leetas laivā, un ir weenu lahdinu, kurrā 43 sudraba rubli bija glabbati, tas eet ar sawu beedri mahjās. Ne ilgi pehz schim sahk laiva degt un sadegg ar wissahm leetahm. Nauda nosuhd uhdēni. Ne weens ne warr saprast, no ka ugguns zehlees. Sawu zellu braukdamī, tee bij, kā jau laivneeki mehds, barribu laivā pasildijuschi, bet isfahpdami tee wissu to masu ugguni nodissifuchi un labbi gan apskattijusches, woi kahda ohglite ne buhtu wehl dīshwa nomannama, bet neka nam atradbuschi. Nu gan zittu ne warr izzeht, kā ween, ka kahda dsirkstele schkirbā kur eelehkus, un pehz zaur kahdu masu wehju kustinata, to stipri nodarwotu laivi eededsinajusi. Scho truhkumu, kas gan us 300 rubleem istaisa, pazeest un turplikkam zaur sawu rohkas darbu labbā wesselibā atpelniht, to schim gohdigam faimneekam lai palihds pats mihlais Deewos!

2) Behrtuls, faimneeks eeksch Gehrke mahjām Purruzeemā, 34 gaddu wezs, brauze no Dundangas ar siwim us Rihgu. Turpat buh-

dams, tas weenā wakkā ar zitteen laivā no mettees nogultahs. Bet faulē lezziht ziti atmohdusches, to paschu laivā wairi ne vds, un meklejuschi kahdu laiku, tee to atrobd Daigawanā noslihkuschu. Warr buht ka winsch par reegu uszehlees un par laivas mallu pahrkrūtis, jauna atraitne ar 4 maseem behrnineem to gojsci aprauda, un iktatris kriktigs zilweks tai lar prahf tahdu nastu panest palihdsehs, atminnendams svehtus raksta wahrdus: „weena schikhsta un neapgahnita deewakalposchana preefsch. Deewa ta Tehwa irr ta, atraitnes un bahrinus peemfleht eeksch winnu behdahm.“

3) Muhsu Uggunu nowaddā ta faimneeka Bradda Nikka dehls, Kristis wahrdā, jauneklis 21 gaddu wezs, bija pawassarā ar weenu Kalittenes faimneeku salihdsis kā laivneeks us Rihgu ar malkas laivu braukt. Weenā rihtā mahjās buhdams, pazellahs leels wehjisch, un winsch taisahs us juhru eet, to laivu labbi apzeetinah, ka ne tohp no enkura norauta. Tehws tam fakka, lai pats ne etam un ka winsch winna weetā zittus suhtisim. Bet Kristis atbild, lai ne suhtqm, pascham jaetain, kā winsch apsohlijis par to laivi gahdaht, un ta aiseet no mahjahm. Us zellu tam peenahk weena pasihstama zeemas meita. Schai eedams winsch suhdsahs, ka tam firds tahda noskummu un baliga tappusi. Arridsan schi tam atfakka, lai ne etam us laivu, bet lai labbak mallā paleekam. Bet kad zitti wehl peenahk, winsch masā laivā eekahpis, brauz teem lihds. Labbi peetappuschi pee tahs leelas, Kristis pirmais kas eekahp un sahk treilau usspilveht. Zaure to ka ta laiva stipri tohp mehtata, anspehks ar warru isspruhk no sawas weetas, un mett winnu us laivas mallu. Tas gruhdens tik spehzigs bijis, ka Kristis us paschu weetu laivā pakriht un no-

mirst. Tä tappe weens labs jauneklis muhsu draudse, wezzakeem mihsch un paklaufigs dehls, weenā azzumirkli zittā pafaulē no Deewa negaidoht aissnemts un kā lihks wezzakeem par neisfakkamahm behdahm mahjās nowests. Lai Deewos teem remde behdas un noschahwe assaras!

4) Tahda nelaine pee pascha darba notiske Nurimischōs Juppu seftā, muhsu kaiminu nowaddā. Pascha fainneeka jauna meita, 20 gaddu wezzo, mette weenā deenā no peedroba labbi-bu pee sefhrschanas. Nobeigusi, ta kahp zaur lohgu no behnina semme. Newilfchus turpat bija zits dakschu nolizzis. Kahpdama rohkas tai paschluz un ja patte friht tik nelaimigi us dakscha sarru, ka schis eedurrahs zaur fahneem paschā widdū. Todal tohp ta nowesta us muischu, pee ta prahfiga un lohti labfsfniga dakter. Apraudsjis winsch manna, ka ta maina tik leela, ka zilweku faprashana ne warrehs dauds lihdseht. Tomehr ta tohp lihds zittu deenu muhschā paturreta un kohpta. Jau patte mannidama, ka ne warrefim wairs zeltees, ta gauschi lihds, lai weddam us mahjahm pee wezzakeem. Tä tas ir noteek, un wehl diwas deenas lehni un meerigi ne neeka runnadama sagullejusi, ta treschā deenā neweenam mannoht pee sawa mihsa Deewa nogahjusi. Wezzaku un raddu assaras un noschehloschanas pawaddija scho jaunekli, kas kā pukkite nu patt isplaukus, tä nelaimigi sawu muhschu agri nobeidse, un warr buht fa weens jauneklis schinni ruddeni us winnas fappa frustu raudadams weenu rohsiti eesihmehs, schohs wahrdus peelikdams: **Tik daila winna bij!**

Zeek ahtri weenas deenas haule suhd, tä  
Suhd pee jaunekla tas zelsch, ko jaeet tam.  
Ik wassars nahk ar glihtumeem ispuschkohts,  
Kas mirris, tomehr muhscham ne atself.

B - t.

No Nerretas.

Ir muhsu mallā schogadd ar plauschanu un laufa-darbeem zittadi gahjis, ne kā zitteem gaddeem. Nudsi, kas labbi gan bij isdewuschees,

jau tappe planti Zuhli mehnescha pirmejās deenās. Meeschi, kas tikkai pusslihdsi stahweja un salindōs lohti ihsi bija, un ausas, kas pawissam sliki bij noauguschas, tappe weetahm jau 27ā Augusta mehnescha deenā nokohptas. Zittas daschā weetā, kur smagga un lohti fakaltusi semme, ap to paschu laiku wehl ne bija usartas. No sirneem un linnsehklas arr mas preeku effam redsejuschi. Dahrst wissā Jaunjelgawas aprinki pehdigi sliki stahw; kartupelu tikkai majums un kahposti pawissam narv. Gruhta buhs fainneezhm pahrtifschana, bet par io Deewam japateliz, ka winsch muhsu plawas schinni gaddā ar baggataku sahli fwehtijis. Nudsu sehja tikkai 27ā Augusta deenā fahkusees. — Pehrkonis un kruska paldeews Deewam nau darrijusi ne kahdu skahdi, kā tikkai Pilkalneeschōs, fur Zuhli mehnesi kruska ar leelu auku usnahze, tschetreem fainnekeem laukus pawissam nomaitaja, un sescheem zitteem arridsan druszin apskahdeja. Lohpu-sehrga arridsan rahdijahs Nerreteeschōs, Zlseeeschōs un Elksneeschōs, bet nu jau atkal mittejusees; tomehr zittam fainneekam lihds 9 gabbali nonika.

Tas negantais brandwihs atkal weenu zilweku aprihjis. Weens jauns puvis no Nerreteescheem, kas tirgus deenā lohti bij peedsehrees, un plohsjies, ohtrā deenā (26tā Augusta) no krohga us mahjahm pahreedams, un teefcham gan strahpi par sawahm blehnahm bihdamees, ar sawu paschu johstu pee kohka bij pakahrees.

W.

S a f s.

(Weens pateefigs stahsis.)

Kas par burwi grubb teizams, tohp nelaimē, kas burwus tizz, tas — multis! Wahzsemme weenā leelā zeemā dsibwoja preefsch gaddeem weens semneeks, ar wahrdi Saks, kam sawas paschas mahjas un lauki bij un kā turrigs wihrs labbi pahrtifke. Pee ta Deewos tam bija dewis labbu walodas spehku un weenu preezigu un lihgsmu prahtu, tä ka lauschu pulka tas summaja labbi johkotees un par sineekleem runnah. Tä

winsch barrijahs wisseem laudim lohti patikhkams, un kur tik zeemâ kahsas, kristibas un zittas dsihres bija, winsch tappe lihgts, un kur jau Saks truhke, tur bija masa lihgsmiba. Bet tam nabbagam, kaut nu tas gan zaur saweem johkeem ne weenu ne aistifke, tomehr arridsan sawi ffangi bija. Jau daudsfahrt schee us winnu teize: pateesi Saks! tew jaturr par skunstneku, jo kur tu tahdu wallodu gan nehmi, zaur ko tu wissus laudis par taweeem draugeem padarrees. Saks pakrattijis galwu atsafka: es jau buhtu mullis, kad es wissas mannas skohlas zitteem isplahpatu; ne! tafs glabbaeschu pats sawâ galwâ. Zittâ deenâ sanahkuschi frohgâ, weens fakka us winnu: dsirdi labbi Saks! mehs wissi tew it par leelu meisteri turresim, kad tu no ohlehm pelles, kas dsihwas irr, warri pataischt. Saluhko, atbilda Saks johkodams, un tabaku noschnauzis, wehl fakka: bet pee ta jums man jadohd wallu wissu neddelas laiku, kamehr es tik stiprus wahrdus isdohmaschu, kas pee ta waijaga. Labbi, tee atsafka, mehs gaibisim lihds nahkamai -fwehtdeinenai. Tä norumajuschi, paleek pee ta. Par to neddelas laiku Saks fakehrîs desmit pelles, tafs fwehtdeena cemett weenâ maiša, pahrschuij scho us pussi, ka pelles ne ismuß, un noeet maišu rohkâ us frohgu. Leels pulks zeemneku, kas to bija isdsirdejusch, jau sanahkuschi gaida us winnu. Genahzis ar sawu maišu, zitti winnu prassa, fazidami: nu Saks! ka buhs, arri tu nu to darrisi, ko tu winna fwehtdeena apsohljees? Palehni, atbild Saks, mihi draugi! ne taifeet man ne kahdu dumpi, schè redsait mannu maišu tukschu un wallam, un sahkt to labbi krattih. Wissi reds un fakka ka tuksch. Utneffait man desmit ohles! Todal weens aistezzejis peeness tam tafs paschas. Panehmis un muggurii greefis, winsch leen weenâ faktâ. Tä nonurd kahdus wahrdus, bet pastarpam atraifa maišam to deegu. Nu tafs ohles fullê glabbajis, winsch gresschahs atkal us to kauschu pulku, fazidams: redsait, sawu wahrdus es turrejis, tafs ohles par pelleem tap-puschas. Maišu atkal sahzis krattih, desmit pelles islezz un tekka istabâ schurp un turp par plahni. Ak kahdu brehfschanu tee laudis nu pa-

zehle un kritte nabbagam Saksim kâ burwim un wellam ar leeleeem lahsteem us kafku. Saks redsedams kahdu dumpi un nelaimi few pats zaur saweem johkeem darrijees, istej wissi kâ notizzis, parahda to maišu, kur deega gabbals bij eekscha, iswelt tafs paschas atnestas ohlas no kabbatas un rahda wisseem. Bet tas dumpis un ta brehfschanu: Saks burwis! ne griss apstahtees un nescheligi winsch tohp ar duhreem no frohga isgruhsts un aisdsihts. No ta laika ne weens winnu ne ceredseja, un kur tik zeemâ, jeb pee lohpeem jeb zittahm leetahm kahda skahde parahdijahs, tad Saks ween bija tas wainigais. Wissi gaddu winsch to panesse, bet pehdigi ne warreja wairs zeest un glahbtees, pahrdewe wissas sawas mahjas un nogahje zittâ tahla zeemâ dsihwoht.

B. — t.

Usminneshana tafs miiklas eefsch Nr. 34.  
1826: Warra wiikfne.

### I a u n a m i h f l a.

Leels brehfs, lepns gresnotais  
Un labprahf weenigs waldivais;  
Leels ftaugis, ahtrs dusmotaïs  
Un labprahf kildu darritaïs;  
Par laulibu ne behdadams,  
Par kahrumneku nosauzams;  
Dehl seewahm fahldams kauschanur,  
Kaut gaddahs tapt par sleklawu.  
Pateesi, pats gan ne sunnu  
Jo leelu grehku gabbalu! —  
Un tomehr wissur manni zeen',  
Man kohp un mihi naft' un deen';  
Jau Deewa wahrdes arridsan  
Mans gohds no wezzeem laikeemi fann.  
Pahr wisseem mahjas - lautini  
Man gohdina kâ pulksteni.

K. S. — z.

### T e e f a s f l u b b i n a f c h a n a s.

Us pawehleschanu tafs Reiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr., no Palanges pagasia teefas wissi parradu deweji ta pee Palanges miischas peederriga fainneeka Zanna. Miiklus no Kunigischau zeema, par kurea mantu,

leelu parradu dehl, konkursis nolikts, tohp aizinati, lai diwju mehneschu starpā, prohti libds to ztru No-wembera deenu schi gadda, kas tas weenigais un is-sleghschanas termins buhs, pehz kurra ne weens ne taps wairš peenents, ar sawahm taisnahm prassifchanahm pee schihs pagasta teefas atfauzahs, un tad sagaida, kas pehz likkumeem taps nospreests.

Palanges pagasta teesa ztrā Septembera 1826. 2

† † † Brutschlus, pagasta wezzakais.

(Nr. 101.) J. Ekmann, pagasta teefas frishweris.

No Jaun-Seekfahthes pagasta teefas wissi tee, kam taisnas parradu prassifchanas pee ta Jaun-Seekfahthes saimneka Brehdika Zahna, kas sawas mahjas nedvis un par kurra mantu konkurse nolikta, tohp aizinati, lai wifewehlaki libds 8tu Oktobera schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Jaun-Seekfahthes pagasta teesa 13tā Augusta 1826. 2

(S. W.) Nudsit Frizz, pagasta wezzakais.

(Nr. 13.) Johann Meyer, pagasta teefas frishweris.

Kad festā deenā schi mehnescha no Meddenes Kriwoi-Mosta frohdsineeka Landesberga weens gabbals melnas drahnas, nosaukts Markiton (schihdeem dehl apgehrbjia pehz eeradduna derrigs), atrasts un pee schihs pagasta teefas peerahdihts irr, bet libds schim

tas, kam peederr, wehl naw peeteizees, tad tas scheit tohp uzaizinahs, diwju mehneschu starpā, prohti libds gtu Oktobera deenu schi gadda pats atnahlt un sawu mantu pehz peenestahm geldigahm leezibahm pretti nemit.

Kalkuhnes pagasta teesa eeksch Meddenes 14tā deenā Augusta mehnescha 1826ta gadda.

(S. W.) Dedel Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 20.) P. Brachmann, pagasta teefas frishweris.

Pee Salkas mujschās pagasta teefas taps weens no ta buhmeistera Unss Milser nokihlahts sirgs, weens gangis rittiu un weens dehlu sahgis tanni 22trā Septembera deenā schi gadda uhtropē pahrdohi. Salka mujscha tanni 13tā Septembera 1826.

(S. W.) C. Smilgain, pagasta wezzakais.

(Nr. 43.) M. Jacobsohn, pagasta teefas frishweris.

### Zitta flud din a fchana.

Tanni 3otā Fuhli us jaunas Swirlauku mujschās (Neubergfried) plawahm weens bruhns sirgs, 4 gaddu wezs, sakerts tappis. Kad pehz notikuschas falkschanas eeksch basuizas wehl ne weens libds schim naw atfauzees, tad no jaunas Swirlauku mujschās walbischanas scheit tohp sinnamis darrihts, lai tas, kam schis sirgs peederr, pee laika peeteizahs un pehz atlibdusnachanas to mafsu to paschu prettim nem.

Naudas, labbivas un prezzi tirgus us plazzi. Nihge tanni 13tā Septembera 1826.

	Sudraba naudā.		Sudraba naudā.	
Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 75 $\frac{1}{2}$ kap. papihru naudas geldeja	I —	I pohds kannepu . . . . .	— 75	
5 — papihru naudas . . . . —	I 33	I — limnu labbakas surtes . . . . .	I 25	
I jauns dahderis . . . . .	I 33	I — — flikatas surtes . . . . .	I —	
I puhrs rudsu . . . . .	I 20	I — tabaka . . . . .	— 70	
I — kweeschu . . . . .	I 50	I — dselses . . . . .	— 70	
I — meeッシュ . . . . .	I —	I — sweesta . . . . .	2 —	
I — meeッシュ - putrainu . . . . .	I 50	I — muzza silku, preeschu muzzā . . . . .	4 50	
I — ausu . . . . .	I 80	I — — wihschnu muzzā . . . . .	4 75	
I — kweeschu - miltu . . . . .	I 2 —	I — farkanas fahls . . . . .	6 —	
I — bihdeletu rudsu - miltu . . . . .	I 30	I — rupjas leddainas fahls . . . . .	5 —	
I — rupju rudsu - miltu . . . . .	I 10	I — rupjas holtas fahls . . . . .	4 —	
I — firnu . . . . .	I 2 —	I — smalkas fahls . . . . .	3 75	
I — limnu - fehklas . . . . .	I 2 25	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā mafsa.		
I — kannepu - fehklas . . . . .	I —			
I — limmenu . . . . .	I 75			

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.